

Trump versus Europeiska unionen

100 dagar efter en ny president flyttat in i Vita Huset brukar man summera vad som hänt och hur den första tiden vid makten mottagits av väljarna. Det har man gjort även denna gång och siffrorna borde vara mycket nedslående för den narcissistiske Trump. I själva verket har ingen annan president under de senaste 80 åren varit så ogillad som Trump: endast runt 40% (det skiljer sig något mellan olika undersökningar) av amerikanerna tycker att Trump gjort ett någorlunda bra jobb. Men samtidigt är förtroendet för demokraterna mycket skralt, dvs de amerikanska demokratin är i djup kris även i det avseendet.

Men här ska vi inte fördjupa oss i detta, utan titta närmare på Trumps utrikespolitik, särskilt gentemot Europa och i synnerhet EU.

Den första ganska långa artikeln (nära 8 sidor) är från den amerikanska tidskriften *New York Review of Books*. Den redogör för och analyserar ett problem som ofta har lyst igenom när Trump och hans talesmän (t ex vicepresidenten J D Vance och frilansaren Elon Musk) uttalat sig kritiskt om Europa.¹ Detta är ingen tillfällighet, ty Trump hatar verkligen Europa och i synnerhet EU som han vill krossa. EU är tillsammans med Kina USA:s huvudfiender. Hur kommer det sig och vad vill Trump åstadkomma?

De två andra artiklarna handlar om Trumps handelskrig mot Europa.

Den ena artikeln handlar om EU:s sanktioner mot USA, men medan t ex Kina har besvarat USA:s tullar med kraftfulla motåtgärder, så har EU agerat försiktigt för att inte reta upp Trump.

Den sista artikeln påvisar att EU är svagt och splittrat och att USA utnyttjar tillfället att öka påtryckningarna på Europa. De hittills svaga europeiska reaktionerna skiljer sig avsevärt från Kanadas kraftfulla dito. Samtidig har försöket från Spanien att förbättra handelsrelationerna med Kina, vilket borde vara ett naturligt svar om man utsätts för amerikanskt handelskrig, något som mötte skarpa amerikanska protester. Men sista ordet när det gäller detta är nog inte sagt.

Trump trampar obekymrat på EU. Europas efterkrigshistoria tar ny vändning

Fintan O'Toole. *New York Review of Books*, 26 mars 2025

Den 9 mars postade Polens utrikesminister Radoslaw Sikorski på X att Elon Musk direkt hotat med att vägra Ukraina tillgång till det satellitsystem *Starlink* som man använder för att styra sina militära drönare. Musk, vars bolag *SpaceX* står bakom *Starlink*, hade skrivit att "hela Ukrainas frontlinje skulle kollapsa om jag stängde av det". Sikorski konstaterade att ...

... *Starlink* till Ukraina bekostas av Polens ministerium för digitalisering till en kostnad av cirka 50 miljoner dollar om året. Bortsett från det etiska i att hota offret för aggression innebär det att vi kommer att tvingas se oss om efter en annan leverantör om *SpaceX* visar sig vara otillförlitlig.

USA:s utrikesminister Marco Rubio fyllde på med en varning till Sikorski: "Säg tack, för utan *Starlink* skulle Ukraina ha förlorat det här kriget för länge sen och ryssarna stå vid gränsen till Polen just nu." (Han är uppenbarligen omedveten om att Polen redan delar en gräns med

¹ Ett känt exempel är när Vance i sitt tal på säkerhetskonferensen i München i mitten av februari gick till hårt angrepp mot de europeiska länderna. Elon Musk å sin sida har vid flera tillfällen visat sitt stöd till europeiska högerextremistiska partier, bl a tyska AfD.

Ryssland i form av enklaven Kaliningrad.). Musk postade ett eget svar till Sikorski: ”Lugna dig nu, lille man.”

Den sortens oförskämdheter hade då upphört att vara chockerande. Imitation är den vanligaste formen av smicker: Donald Trumps lakejer signalerar sin hängivenhet genom att överföra hans puerila översitteri på allierade regeringar. Rubios ”Säg tack” var ett uppenbart försök att vinna Trumps gunst genom att kopiera de haranger vice president J D Vance överste Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj med i Ovala Rummet den 28 februari: ”Har du sagt tack en endaste gång?” Och Musks ”lille man” efterapade Trumps välbekanta sätt att använda sig av förolämpningar – där ”Lille Marco” själv en gång blev måltavlan. Infantiliseringen av USA:s inrikespolitik har spritt sig till utrikespolitiken. I Trumps pojkkubb är förakt för EU betydelsefullt för att bli insläppt. Som försvarsminister Pete Hegseth försäkrade Vance i det meddelande på *Signal* den 14 mars, som också råkade hamna hos Jeffrey Goldberg på tidskriften *The Atlantic*. ”Jag instämmer helt i din avsky för Europas vana att åka snålshjuts. Det är PATETISKT.”

Inte mindre anmärkningsvärt i sammanhanget var målet för utfallet. Polen är tveklöst det mest pro-amerikanska landet på jorden. I en översikt av institutet Pew om trettiofyra länder på sex kontinenter i fjol uppgav 86 procent av polackerna sig ha en positiv syn på USA – högre än någon annanstans, inklusive Israel, Storbritannien och Japan. Trumps krav att europeiska Nato-medlemmar ska lägga ut mer på försvaret har redan tillgodosetts av Polen – landets militära satsning som andel av BNP är nu dubbelt så hög som Natos officiella målsättning med 2 procent och mycket nära de 5 procent Trump i januari sade sig vilja se. Mycket av den satsningen går till amerikanska vapen och luftförsvarssystem. 2022 och 2023 undertecknade Polen avtal värda mer än 6 miljarder dollar om köp av Abrams stridsvagnar och man har blivit först i Europa om att få dem på plats.

Förälskelsen i USA har djupa rötter i den stora polska utvandringen till USA. Woodrow Wilsons stöd till ett självständigt Polen efter första världskriget och Ronald Reagans uppslutning bakom *Solidarnosc* på 1980-talet. Polens känsla av tacksamhetsskuld är en förklaring till landets orubbliga politiska och militära deltagande, till och med i det största amerikanska vansinnet detta århundrade, George W Bush invasion av Irak 2003. De flesta amerikaner har antagligen glömt det men efter Saddam Husseins fall ställdes en av de fyra ockupationszoner Irak delades upp i under polsk kontroll. Bland annat var det Polens sätt att betala tillbaka för hundra år av vänskap med USA.

Under Trumps första mandatperiod var det han som sade tack till Polen. I juli 2017 talade Trump inför en stor och påtagligt entusiastisk folkmassa på Krasinski-torget i Warszawa:

Vi hyllar Polens folk för att ha varit ett av de Natoländer som nått målet för satsningar på vårt gemensamma försvar. Tack. Tack så mycket, Polen. Jag måste tala om för er att ni föregår med ett i sanning storartat exempel och vi applåderar Polen. Tack så mycket.

Trump försäkrade också de församlade att deras land stod i centrum för den transatlantiska alliansen, som han verkade känna gränslös entusiasm för:

Ett starkt Polen är en välsignelse för Europas nationer, och det vet de. Ett starkt Europa är en välsignelse för Väst och för världen. Hundra år efter att amerikanska styrkor gick med i första världskriget är det transatlantiska bandet mellan USA och Europa lika starkt som någonsin och kanske, i många avseenden, rent av starkare.

Hur kom vi från dit till hit? Hur kunde Trumps fjäskande om Polen som det mest väluppfostrade barnet i den europeiska familjen förvandlas till det öppna förakt hans kompanjoner uppvisar? Hur kunde Trump själv gå från en önskan om ”ett starkt Europa”, identifierat med ”Väst” och uppslutning bakom ”det transatlantiska bandet” till att försöka

göra slut på detta band? Trump har chockat USA:s europeiska partners med sveket mot Ukraina och att öppet ställa sig på Rysslands sida. Det har, som Polens premiärminister Donald Tusk uttryckte det den 7 mars, skett ”en djupgående förändring av amerikansk geopolitik” och européerna måste nu komma till insikt om vad det betyder för dem och för världen.

Vill man försöka förstå Trump går det aldrig att rätt och slätt bortse från okunnighet. Hans missnöje med Nato och EU är på samma gång djupt och vagt. Han anser, som han sade till *The Times* i januari 2017, EU inte vara något annat än ett tyskt redskap: ”Tittar man på Europeiska Unionen handlar det ju om Tyskland. I grunden ett verktyg för Tyskland.” Han tycks tro att Nato och EU egentligen är samma organisation. John Bolton, Trumps nationella säkerhetsrådgivare 2018-2019, skriver i *The Room Where It Happened: A White House Memoir*:

Trump kritiserade Jean Claude Juncker [EU-kommissionens dåvarande ordförande] för att vara ondskefull och hysa ett desperat hat mot USA. Juncker, sade Trump, bestämmer över Natos budget, även om han inte klargjorde hur detta gick till.

Mer uppseendeväckande är att Trump verkar blanda samman den andel av BNP som Natos medlemmar satsar på det egna försvaret med vad han envetet omtalar som deras ”bidrag” till Nato. Bolton minns hur Trump hotade med att USA skulle sänka sitt ”bidrag” till samma nivå som Tysklands. Det han avsåg var Tysklands oförmåga att leva upp till löftet om att satsa 2 procent av BNP på försvaret. Men som en osäker Bolton kommenterar handlade inte det löftet om ...

... landets bidrag till Nato utan om den samlade satsningen på försvaret. Huruvida Trump någonsin insåg dettas och bara missbrukade ordet ”bidrag” fick jag aldrig klart för mig. Men när han sade att han tänkte minska USA:s ”bidrag” till Tysklands nivå innebar det ju att USA skulle minska sina försvarsutgifter från drygt 4 procent av BNP med bortåt 75 procent, vilket jag inte tror att han menade.

Ändå är dimmigheten i Trumps kunskaper om Europa och den transatlantiska alliansen inte mycket till tröst – visst, om Trump verkligen inte riktigt vet vad han gör kan han ju lika fort snubbla tillbaka i armarna på ”Väst”. Även om Trumps grepp om verkligheten förefaller ostadigt har han bestämda idéer och orubbliga instinkter. Det är de fixeringarna och impulserna som nu formar om relationerna mellan Europa och USA på ett mer dramatiskt sätt än någonsin sedan andra världskriget.

Det bör dock stå klart att de underliggande spänningarna i den relationen går tillbaka långt innan Trump började satsa på en politisk karriär. Medan kalla kriget pågick stod Europa i fokus för USA:s konfrontation med Sovjetunionen och USA:s makt utgjorde Europas skydd mot en sovjetisk invasion. Men när kalla kriget upphörde, då man kunde ha förväntat sig att USA:s intresse av Europas säkerhet skulle försvagas, förstärktes i stället USA:s engagemang. Sedan 1990 har Nato sakta men säkert fördubblat antalet medlemmar från sexton länder till dagens trettiofem. USA utökade då löften att i princip gå ut i krig mot vem som än angrep Polen, Ungern, Bulgarien, de baltiska staterna, Albanien, Tjeckien, Slovakien, Slovenien, Rumänien, Kroatien, Montenegro och även Nord-Makedonien.

Här finns en underliggande motsättning: hotet avtog men USA:s avskräckning ökade. Men skulle kunna gå så långt som att säga att Nato växte just *för att* det hot det avsåg att avvärja uppenbarligen hade försvunnit – USA kunde avge löften om att skydda alla och envar just för att sådana försäkringar framstod som alltmer abstrakta. Skulle USA ha lovat att försvara Nord-Makedonien om man ansett det föreligga minsta risk för att det landet verkligen skulle bli invaderat? En grov fiktiv söm löper under ytan på detta landskap. Européerna var

mestadels nöjda med att det skulle förbli så och hoppas på det bästa. De levde, tämligen bokstavligt, med en falsk känsla av trygghet.

Dessutom visste alla i Europa att USA kunde löpa amok. Så skedde 2003 när man illegalt invaderade Irak. De neo-konservativa som dominerade Bush-administrationen avfärdade öppet tanken på att USA skulle vara bundet av internationella lagar och institutioner. Grundläggande i det synsättet är uppfattningen, som tydligast kom till uttryck i en inflytelserik artikel av Robert Kagan 2002 med rubriken "Power and Weakness", att enbart svaga nationer behöver finna sig i multilaterala processer och normer. Européerna älskar de organisationerna och överenskommelserna för att de är svaga. Den uppfattningen är alltigenom ohistorisk – efter att ha segrat i första och andra världskriget, och sedan åter i kalla kriget, var det extremt mäktiga USA aktivt involverat i upprättandet av stora delar av länkarna i den globala regelordningen. Men det intellektuella och emotionella grepp Kagans uppfattning fått är starkt – inte heller demokratiska presidenter har till exempel velat acceptera Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion.

Neo-konservativa omfattade iden om amerikansk global hegemoni, rent av om USA som ett imperium, men de modifierade den med ett viktigt förbehåll: som Kagan och William Kristol skrev i *Foreign Affairs* 1996 "är det just för att USA:s utrikespolitik genomsyras av en ovanligt hög nivå av moralism som andra nationer inser att de inte har så mycket att frukta av denna annars så skrämmande maktställning". Det anspråket är helt orimligt – de gamla europeiska imperierna, i synnerhet det brittiska och det franska, framställde sig också som moralens missionärer snarare än rovlustna erövrare. Men också som sådant hänger anspråket helt och hållet på amerikanska presidenters goda anseende och anständighet. Det borde inte ha behövts en Trump för att få européerna att inse att de presidenterna inte alltid skulle vara i huvudsak välvilliga. Men han har slitit bort denna slöja av moralism. Också det påhittet har avslöjats för vad det är.

I det avseendet kan Trumps sägas ha ställt européerna inför en senkommen konfrontation med verkligheten. När Trump 2018 drog sig ur det avtal om kärnvapenprogrammet som USA och EU tillsammans åstadkommit med Iran twittrade Donald Tusk, då ordförande för Europeiska rådet, "efter de senaste besluten från @realDonaldTrump skulle någon rent av kunna tänka: med sådana vänner vem behöver då fiender. Men allvarligt talat, EU borde vara tacksamt. Tack vare honom har vi blivit av med alla illusioner". Men en del illusioner är långlivade och när Joe Biden, den gamle anhängaren av de transatlantiska banden, steg in i Ovala rummet väckte det nytt liv i fantasierna om allt starkare band.

Om Trump bara nöjde sig med att överge – som han ofta gjorde under första mandatperioden – USA:s engagemang för Europa kunde han rent av göra anspråk på att ha stått för en hälsosam dos chockterapi. Men han överger inte Europa, han trampar på det. Hans regim har inte tappat intresset för Europa, den har utvecklat ett illvilligt intresse av att krossa EU.

Trump's antipati mot europeiska institutioner är inte bara ännu en av hans många nycker. Den är intimt kopplad till en annan del av hans mentalitet: snedvridna idéer om maskulinitet. Åtminstone sedan 2003 och USA-högerns rasande reaktioner på fransk och tysk kritik av invasionen av Irak har antagonismen gentemot Europa präglats av en uttalat sexualiserad binär opposition mellan amerikansk maskulin potens och europeisk feminin svaghet. I "Power and Weakness" skrev Kagan att "amerikaner är från Mars och européer från Venus – ett eko av titeln på John Grays bästsäljare *Men are from Mars, Women Are from Venus*. I *New York Review* noterade Timothy Garton *Ash att ant-européer i USA baserade sig på liknande stereotyper:

Amerikanen är en viril, heterosexuell man; europén är feminin, impotent, eller kastrerad. Militärt kan européer inte få upp den (De har ju mindre än tjugo "kraftfulla" transportplan jämför med

USA:s över tvåhundra.)... Ordet "eunucker" används, upptäckte jag, i formen "EU-nucker".

Det borde inte komma som någon överraskning att Trump, Musk och Vance betraktar Europa med just denna lins, som impotent och därmed lätt att mobba.

Men som alltid med bräcklig hyper-maskulinitet finns också en underliggande oro. Hur förödmjukande är det inte att bli blåst av dem man själv egentligen borde blåsa? Européerna blev chockade när Trump i slutet av februari förklarade att "Europeiska Unionen bildades för att blåsa USA. Det var tanken bakom och det har de lyckats bra med." Han upprepade bara vad han sagt tidigare. 2020 återgav Bob Woodward i boken *Rage* ett samtal med Trump: "Presidenten tog upp Europeiska Unionen, som han tyckte hade 'lurat oss i åratal' och 'bildats för att blåsa USA'."

I denna mörka masochistiska fantasi utgör EU inte ett mindre hot än Kina. Bolton erinrar sig att Trump, vid ett möte med Tysklands förbundskansler Angela Merkel, "använde ett uttryck jag hört oräkneliga gånger att 'EU är värre än Kina, förutom mindre, med tillägget att EU upprättats för att utnyttja USA". I en intervju på *Fox News* i juli 2018 sade Trump något liknande. Maria Bartiromo frågade honom, "Vore det inte egentligen bättre att ena våra allierade mot Kina i stället för att hålla på och slå mot dem?" Trump svarade, "Ursäkta mig – Europeiska Unionen är kanske lika dåligt som Kina, bara mindre. OK? Det är hemskt vad de håller på med mot oss." Och omvandlar därmed virilt pralande till en viktoriansk melodram om kvinnlig sårbarhet – USA är den troskyldiga som utnyttjas av ett rovlystet EU som kan göra vad som helst med henne.

Denna fixering går så djupt att när Trump ska nämna USA:s fiender är EU det första han kommer på. När Trump 2018 var på väg till det beryktade inställsamma toppmötet med Vladimir Putin i Helsingfors bad *CBS News* honom peka ut "sin största fiende globalt just nu". "Ja", svarade han, "jag anser att vi har en massa fiender. Jag anser Europeiska Unionen vara en fiende, för det de gör mot oss handelsmässigt. Man skulle kanske inte tro det om Europeiska Unionen, men det är en fiende." Som så ofta med Trump är det svårt att urskilja småaktigt personligt agg och epokgörande politiska ställningstaganden. I intervjun med *The Times* 2017 påstod han att EU hindrat honom från att förbättra sin golfbana på Irland:

Jag har en stor egendom på Irland, en magnifik sådan som heter Doonbeg, det som hände var att jag skickade in en ansökan om att få göra denna stora, vackra utökning ... men då lärde jag mig en massa för jag fick klartecken mycket snabbt av Irland och sedan vände sig Irland och mitt folk till EU för godkännande – det skulle ta åratal – det var mycket dåligt för Irland ...

Det var en mycket obehaglig upplevelse.

Det här är inte vad som verkligen hände, men i Trumps hjärna finns det mycket lite som skiljer verkliga och påhittade missöden åt. Och det här påstådda obehaget tynger honom fortfarande – på den presskonferens med Irlands *taoiseach* Micheál Martin som hölls i Vita huset den 12 mars ägnade han två minuter åt att upprepa berättelsen om bekymren med EU och Doonbeg.

Politiskt kom Trumps fientlighet mot EU först till uttryck i hans entusiastiska stöd för Brexit. Under presidentvalskampanjen 2016 såg han det som angeläget att personligen identifiera sig med Storbritanniens beslut att lämna EU. "Många", twitterade han strax efter den brittiska folkomröstningen den 23 juni det året, "jämsätter BREXIT och det som händer i Storbritannien med det som händer i USA. Folk vill ha tillbaka sitt land!" I augusti fyllde han på med: "Snart kommer de att kalla mig MR. BREXIT!" I det läget hoppades folk inom högern både i Europa och i USA att Brexit var ett varsel om att EU var på väg att falla ihop. I intervjun med *The Times* gav Trump uttryck för detta: "Jag tror att folk vill, att folk vill ha sin egen identitet, så om du frågar mig, andra, jag tror att andra också kommer att lämna."

Under Trumps första mandatperiod bubblade hans uppfattning om att EU är en ”fiende” att jämställa med Kina (och långt värre än Ryssland) upp emellanåt men förblev ändå i stort sett latent. Det kunde till och med – som i talet i Warszawa – helt och hållet begravas under övliga formuleringar om de transatlantiska banden. Men Trump glömmer aldrig något. Under den andra mandatperioden är hans anti-europeiska hållning helt utan hämningar eller övervakad av det gamla etablissemanget inom militär och utrikespolitik – snarare hejas det på av kretsen kring honom.

Som svar på frågan hur det gick till att gå från Trumps ymniga lovord för Polen 2017 till hejdukarnas uppblåsta hån 2025 är att konstatera att tre saker förändrats. Det är att Trump 2019 ställdes inför riksrett för sitt försök till utpressning av Zelenskyj; en mycket mer aggressiv lust att blanda sig i europeisk inrikespolitik till stöd för partier av nyfascistisk- eller extremhögerkaraktär samt Trumps nya allians med Big Tech.

Trump beundran för Putin kan ha många år på nacken men enligt vad han själv uppger ser han nu Rysslands president som en vapenbroder som han kämpat sida vid sida med mot gemensamma fiender. ”Putin och jag har gått igenom ett helvete”, sade han den 28 februari. ”Han utsattes också för en häxjakt”. Enligt principen att min väns fiende också är min fiende hyllas inte Polen längre. Ironiskt nog är samma militära satsning som 2017 gjorde Polen till Trumps favorit har nu gjort det till ett ovälkommet hinder för Putins uppvaknande imperialism.

För det andra gjorde Polen misstaget att göra sig av med en katolsk, nationalistisk regering långt tillhoger (och den var vid makten vid Trumps besök 2017) och välja en mittenkoalition. Den nya Trump-administrationen är all inte inne på att kapa banden till Europa utan är långt mer intresserad av att omskapa det efter eget skön. Musk och Vance lägger sig öppet i EU:s demokratier och stödjer nationalistiska partier inom yttersta högern i syfte att underminera EU inifrån. I sitt tal på säkerhetskonferensen i München den 14 februari ville Vance få det att låta som att han halkat med tungan: ”Jag tittar på Bryssel där EU-kommiss- kommissarier ...” Bytet från ”kommissionärer” till ”kommissarier” innebar ett indirekt uttryck för ett budskap som ännu inte går att uttala öppet: att USA:s fiendskap till Ryssland nu flyttats över till dagens motsvarighet till hotet från kommunismen – dvs EU. Något mer subtilt citerade Vance påven Johannes Paulus II: ”Var inte rädda.” Den polske påven använde det uttrycket vid sin installation 1978 och det uppfattades då som en utmaning mot Sovjets hegemoni över hans hemland. Vance försökte nu ersätta en tyrannisk regim med en annan: EU som det nya Sovjetunionen.

Trump och kretsen kring honom har uppenbarligen bestämt sig för att bästa sättet att krossa denna nya fiende är att undergräva den genom att lägga USA:s tyngd bakom extremhögern i medlemsstaterna. Samma dag som Vance höll sitt tal i München, och bara nio dagar före det tyska valet, träffade han på sitt hotell Alice Weidel, ledare för AfD, Alternative für Deutschland. Hennes namn direkt brukar användas med anspelning på en nazistparoll (”Alles für Deutschland”). Samtidigt ville han inte träffa Tysklands förbundskansler Olaf Scholz. I sitt anförande manade han till ett stopp för den s k brandväggen, de demokratiska partiernas vägran att göra upp med AfD: ”Det finns inget utrymme för brandväggar.” Budskapet var tydligt: tyskar borde inte ”vara oroliga” för att rösta på AfD, extremhögern borde dessutom ingå i en regering efter valet.

Denna öppna utmaning mot EU är nära kopplad till den tredje stora förändringen: Trumps samarbete med jättarna inom tech och sociala medier i USA. Mycket av Vance tal i München bestod av lögnar och vilda överdrifter om europeiska försök att skydda demokrati och sociala rättigheter från desinformation och övergrepp. I en annan värld skulle hans påståenden framstå som löjeväckande: att Skottland hotat åtala folk för att ha hållit ”privata böner i sina

egna hem”, att EU låg bakom att valet i Rumänien inställdes och kunde tänkas göra samma i Tyskland, att EU planerar att stänga sociala medier ”i samma stund som de noterat vad de betecknar som ”hatfullt innehåll” och att tysk polis ”genomfört razzior mot medborgare misstänkte för att ha postat anti-feministiska kommentarer online”. Inget av de påståendena har något som helst att göra med verkligheten men samtliga har en politisk poäng: EU är en tyranni för att man försöker införa viss reglering av amerikanska företag inom sociala medier. De företagens kommersiella intresse av att tillåtas sprida toxiskt material stämmer helt överens med Trump-administrationens intresse av att stödja ytterhöger- och pro-ryska rörelser, som sprider hat och desinformation.

Vad kommer då allt detta att leda till? Administrationens attack på EU är klumpigt kontra-produktivt. Den här gången har Trump verkligen ”gjort slut på alla illusioner” i Europa om USA:s avsikter. Vad som än händer i Ukraina och hur ombytlig Trump än visar sig vara har utmålet av EU som fiende skapat en oemotståndlig logik. Inte bara i bemärkelsen att Europa inte längre kan utgå från USA:s välvilja – man måste räkna med möjligheten att USA kommer att agera öppet illvilligt. Genom att så öppet försöka krossas EU tvingar Trump det att visa att det som inte tar död på det kommer att göra det starkare.

Den misogynna föreställningsvärld som spelar en stor roll för den amerikanska högerens syn på Europa är inte obetydlig i sammanhanget. Det understödjer uppfattningen att EU som feminint är medfött svagt och kommer att falla ihop under trycket av ett manligt USA. Men världen följer inte sådana idiotiska fördomar. EU har förvisso alla de problem som kännetecknar en komplex, regelbaserad multilateral organisation byggd på konsensus. Samtidigt är det också dynamiskt och har vuxit från en liten klubb av sex västliga nationer till ett konglomerat på tjugosju länder med en befolkningsmängd som klart överträffar USA:s.

Det finns ett tidigare exempel på hur Trump hamnat fel när det gäller Europa. I stället för att bli ett varsel om EU:s undergång har hans älskade Brexit blivit en sådan röra att det lett till att planerna på olika håll om att lämna EU svalnat betydligt, till och med partierna längst ut på högerkanten i Frankrike och Italien som flirtat med Frexit eller Italexit har upphört med det. Det är intressant att det beryktade Project 2025, agendan för Trump-administration nummer två, jämrar sig över att ”till följd av Brexit sker nu EU:s utrikespolitik utan någon brittisk input, vilket missgynnar USA eftersom Storbritannien historiskt slutit upp bakom många av USA:s ställningstaganden”. Nästan ett decennium efter Brexit kommer det aktuella, mycket mer samlade, försöket att undergräva EU att få långt större följder för USA.

De konsekvenserna framgick omedelbart av reaktionen från Friedrich Merz, Tysklands näste förbundskansler, på Trumps svek mot Ukraina och öppna allians med Putin. ”Min absoluta prioritet kommer att vara att stärka Europa så fort som möjligt så att vi, steg för steg, kan uppnå verkligt oberoende av USA.” Han varnade för att de som sätter ”USA främst” riskerar att få se sitt motto omvandlat till ”USA ensamt”. Merz är konservativ och är – eller var till i februari – en anhängare av alliansen över Atlanten. Men han, och nästan alla europeiska ledare, vet att efterkrigstidens europeiska historia nu definitivt är över.

På kort sikt lämnas EU:s östra flank (i synnerhet de små baltiska staterna) farligt sårbar för Putins aggression och det handelskrig Trump verkar ha bestämt sig för kommer att försvaga både USA:s och EU:s ekonomi. Men Europas reaktion på olika hot visar att framtidens oberoende håller på att ta form. Storbritannien kommer att röra sig tillbaka till Europa. EU-länderna kommer snabbt att öka försvarsutgifterna – men de kommer också att se till att de vapnen tillverkas i Europa i stället för i USA. EU som helhet kommer att låna stora summor pengar för att finansiera gemensamma militära satsningar.

Det i sin tur kommer potentiellt att få långsiktiga ekonomiska följder. Som Gideon Rachman skrev i *Financial Times*:

Nya gemensamma europeiska lån handlar inte bara om att skaffa pengar till försvaret. Det öppnar också för att göra euron till ett alternativ till dollarn som global reservvaluta. Trump-administrationens nyckfullhet innebär att aptiten kommer att växa för ett alternativ till amerikanska statsobligationer som trygg tillgång.

Trump och kretsen kring honom ägnar sig åt ett riskfyllt vågspel – att de kan fälla EU och ersätta det med en renoverad rysk intressesfär och dominans i öster och ett lapptäcke av auktoritära nationalistiska stater i Väst- och Centraleuropa. Det är mycket mer sannolikt att de kommer att åstadkomma ett mer enigt och självständigt EU med allt mindre inflytande för USA. ”USA ensamt” kommer att inse att isolering inte alltid är så *splendid*.

EU-sanktioner – men i all diskretion – mot tech-jättar

Jean Quatremer, *Libération*, 23 april 2025

EU har beslutat om sanktioner mot två amerikanska tech-jättar. Men bötesbeloppen är högst symboliska och EU har valt att inte ge det hela någon som helst uppmärksamhet. Allt för att inte reta Donald Trump.

Skenbart visar EU-kommissionen musklerna mot en Donald Trump som inlett ett brutalt handelskrig med Unionen, bl a i syfte att strimla de nya europeiska bestämmelserna om den digitala marknaden.

I onsdags tillämpade kommissionen för första gången den DMA, *Digital Market Act*, som trädde i kraft i mars 2024, med att ge *Apple* ett bötesbelopp på 500 miljoner euro och *Meta* ett på 200 miljoner. *Apple* fälls för att ha förbjudit leverantörerna till sin App Store att använda sig av andra och billigare kanaler, medan Mark Zuckerbergs företag fälls för sin lättvindiga hantering av användarnas personuppgifter.

Varken det ena eller andra fallet kommer som någon överraskning. Och sanktionerna kommer inte att uppskattas av mannen i Vita huset, som vet hur mycket han är skyldig giganterna inom high tech deras stöd inför presidentvalet. Det hela riskerar att komplicera förhandlingarna om ett eldupphör i det handelskrig Donald Trump satt igång ...

Men i själva verket är det hela ganska glanslöst: EU-kommissionen hade inget annat alternativ än att agera, när DMA trädde i kraft innebar det att ett beslut måste fattas inom ett år. Och processen mot *Apple* och *Meta* startade i mars 2024 när fransmannen Thierry Breton var kommissionär för inre marknaden. Kommissionens ordförande, den konservativa tyskan Ursula von der Leyen, ”har således gjort allt hon kunnat för att fördröja beslutet, för det står klart att hon inte hade någon som helst lust att öppna den här fronten mot Trump”, säger en europeisk diplomat. Men hon var också på det klara med att om hon försökt stoppa nedräkningen hade hon fått att göra med Europaparlamentet, som till 90 procent röstat för bestämmelserna i DMA och DSA (*Digital Services Act*), och EU:s medlemsländer som antagit dem enhälligt. Ytterst hade hon satt sin egen politiska överlevnad på spel.

Däremot har hon krävt att beslutet inte skulle ges någon större uppmärksamhet. I motsats till vad som är vanligt vid ett så betydelsefullt beslut ordnades ingen presskonferens. EU-kommissionen nöjde sig med en enkel presskommuniké, en signal till amerikanerna om att det här egentligen var mot kommissionens politiska vilja. ”Ändå hade Ursula von der Leyen ett formidabelt tillfälle att agera politiskt”, säger den tidigare citerade diplomaten. ”Européerna väntade sig ett beslut som visar att EU inte tänker avsäga sig sina rättigheter för att behaga USA:s president.” Men det är inget mysterium att EU-kommissionens synnerligen USA-

vänliga ordförande varit redo att göra bestämmelserna om DMA-DSA till en förhandlingsfråga med USA om det krävts för att undvika ett handelskrig och rädda tysk bilindustri.

”EU:s trovärdighet på spel”

Till all lycka mobiliserade sig Europaparlamentet kraftfullt för att försvara denna bestämmelse. För ”i den här affären står EU:s trovärdighet på spel”, säger en kännare av EU. ”Om man tar tillbaka lagar som inte behagar den eller den, då betyder det att det inte längre finns något EU.”

”Det som just kännetecknar en rättsstat är att den står fast vid de lagar som måste respekteras, utan hänsyn till den politiska kontexten”, säger Thierry Breton, DMA-DSA-bestämmelsernas upphovsman, till *Libération*.

Han säger sig också vara överraskad över att ”det tagit så lång tid”. Men dröjsmålet beror antagligen på att de amerikanska företagen satsat på att Trump skulle bli vald och hans förmåga att vrida om armen på förment svaga européer.

Men EU-kommissionens ordförande har inte upphört att spela försoningens melodi. Bötesbeloppen för *Apple* och *Meta* är högst symboliska och långt under högsta tänkbara, dvs 10 procent av den internationella omsättningen (fördubblad i händelse av återfall). Beloppen ligger långt ifrån de 1,84 miljarder euro i böter som Apple dömdes till i fjol för att ha brutit mot konkurrensreglerna beträffande musik online eller de 4,3 miljoner som Google Android dömdes till 2018 eller de 2,4 miljarder som drabbade Google Shopping 2017.

Framför allt fortsätter Ursula von der Leyen att blockera alla sanktioner mot *X*, *Meta* och *TikTok*, trots att de utredningar som inleddes i mars 2024 är avslutade och EU-kommissionens organ kommit fram till att plattformarna bröt mot DSA (som kan ge ett maximalt bötesbelopp på 6 procent av den internationella omsättningen). ”Vederbörande instanser väntar bara på en signal från trettonde våningen av Berlaymont”, EU-kommissionens högkvarter där von der Leyen också har sitt kontor.

Men det här kanske förklarar varför EU-kommissionen fortfarande inte ingripit mot den desinformation och det hatiska innehåll som de plattformarna levererar ... En riskfylld kalkyl. Trump har ju visat att han inte förstår något annat än maktspråk och medborgarna i EU:s medlemsländer kan med fog ställa sig undrande till hur tillämpningen av EU-rätt kan variera beroende på om man är stark eller svag.

EU svagt och splittrat mellan USA och Kina

Martine Orange, *Mediapart*, 21 april 2025

Ursula von der Leyen svartlistad av Donald Trump, Giorgia Meloni i Washington, Pedro Sánchez i Beijing: sällan har Europa framstått så maktlöst och splittrat. I handelskriget mellan Kina och USA fortsätter EU att förordna sin merkantilism. På tiden att man börjar ägna sig åt politik.

Maningar till solidaritet och beslutsamma uttalanden förändrar inget. I det handelskrig Donald Trump utlöst och en alltmer hård för konfrontation mellan USA och Kina har EU sällan gett sådant intryck av maktlöshet och svaghet.

Medan världen i övrigt väntar på att få veta hur EU ska positionera sig finns ingen bestämd hållning i sikte: alla medlemsstater höjer tonen för att försvara sina intressen. Och Giorgia

Melonis besök i Washington har långt ifrån bidragit till att stärka EU:s ställning, utan i stället bara ytterligare illustrerat Europas sårbarhet.

Åtskilliga förväntningar omgav ändå den italienska premiärministerns resa. Giorgia Meloni är mycket uppskattad av Donald Trump, hon var den enda högt uppsatta europeiska politiker som inbjöds till installationsceremonin den 20 januari. Nu var Giorgia Melonis uppdrag att tala förstånd med USA:s president. Och försöka förbättra en transatlantisk allians som befinner sig i ett lågvattenmärke.

Men Meloni återvände mer eller mindre tomhänt från Washington. Donald Trump nöjde sig med ett vagt löfte: ”Vi har inte bråttom. Det kommer att bli ett handelsavtal [med Europa]. Det är jag övertygad om, men då kommer det att vara en rättvis överenskommelse”, sade han i samband med sitt möte med Italiens regeringschef den 17 april.

Uppslutning

För Donald Trump var det redan en stor framgång att detta möte kom till stånd: han har slagit en bräsch i den europeiska konstruktionen. För det första bekräftade Giorgia Meloni att hon är en bundsförvant med tyngd inom EU och där en viktig röst sympatiskt inställd till USA:s president.

”Mitt mål är att Väst ska bli stort igen [Make the West great again]”, sade hon med hänvisning till Donald Trumps kända slagord och förklarade sig vara motståndare till alla ansvarslösa reaktioner på USA:s tullar. Hon sade sig till och med vara för en stor frihandelszon mellan USA och Europa, utan lagstiftning och reglering, som ju hennes vän Elon Musk redan uttalat sig för.

Sedan, och inte minst, har Melonis besök öppnat vägen till de omtalade bilaterala förhandlingar som Trump-administrationen vill få till stånd i syfte att spräcka all solidaritet och all gemensam europeisk politik. Italien är tredje största exportland till USA inom EU och under sitt besök gjorde Giorgia Meloni en rad eftergifter för att bibehålla ”det privilegierade förhållandet” mellan USA och Italien.

Som Donald Trump kräver lovade hon att öka sitt lands militärutgifter till 2 procent av BNP. Tillsammans med Spanien är Italien det land som satsar minst på försvaret. Meloni lovade också att öka importen av flytande naturgas från USA, ett annat av Trump-administrationens mål.

Slutligen framhöll hon att italienska företagsgrupper är redo att etablera sig i USA, i enlighet med amerikanska önskemål. Utan dröjsmål har grupperna Leonardo (försvar) och Fincantier (skeppsbyggande) redan tillkännagett att man kommer att investera 10 miljarder dollar i USA, för att inte tala om MSC (sjötransporter) som just slutit upp bakom BlackRock för att återta kontrollen över hamnarna i Panama.

För att ändå försöka ge något slags europeisk färg åt detta möte sade sig Giorgia Meloni ha bjudit in Donald Trump att komma till Rom ”och där träffa alla europeiska ledare”. En resa som hon trodde sig veta skulle bli verklighet ganska snart. Men någon bekräftelse har inte hörts av från Vita huset.

Ursula von der Leyen svartlistad

Som Giorgia Meloni helt riktigt framhöll hade hon inget mandat att förhandla på EU:s vägnar: handelspolitiken ligger helt under EU-kommissionen.

Före detta besök hade flera ledande företrädare för EU, bl a Frankrike, uttalat en viss oro för den italienska resan, den kunde riskera att slå sönder den enade front som EU försöker uppvisa sedan den 2 april och Donald Trumps tillkännagivanden. Men kritiken och uttrycken

för oro tystnade snart: EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen står helt bakom Giorgia Melonis initiativ. Hon knöt rent av stora förhoppningar till det.

Ända sedan Ursula von der Leyen inledde kampanjen för en andra mandatperiod i ledningen för EU-kommissionen har ledaren för extremhögern i Italien varit ett viktigt stöd. Det var tack vare stödet från Meloni och hennes grupp ECR (Europas konservativa och reformvänliga) i Europaparlamentet som von der Leyen lyckades samla ihop de röster som fattades för att bli återvald. Men väl vald, utan någon stabil majoritet, har kommissionens ordförande behov att konstant stöd av ERC för att kunna få igenom sin politik.

Ursula von der Leyen litar också mycket på Giorgia Meloni för att kunna återupprätta officiella och inofficiella kanaler mellan EU och Vita huset. Sedan Donald Trump tillträdde är von der Leyen svartlistad. På 100 dagar har hon inte bevärdigats minsta möte med USA:s president. Och inget är inplanerat de kommande veckorna. Enligt våra källor har hon inte ens fått ett telefonsamtal. Som om hon inte över huvud taget existerade.

För Donald Trump inkarnerar Ursula von der Leyen allt som han ogillar och som han vill krossa. EU-kommissionens ordförande hade mycket nära och kontinuerliga relationer med Biden-administrationen, det gick så långt som att hon ofta slöt upp bakom USA:s ståndpunkter utan att ha konsulterat någon. Nu ser Trump henne som en ovillkorlig bundsförvant till fienderna på den demokratiska sidan i USA.

Ursula von der Leyen inkarnerar dessutom allt som Trump avskyr, denna Europeiska Union som bildats ”för att blåsa USA”, som han uttryckt det. Allt som duger till att försvaga och misskreditera den är användbart för att pressa ner EU med skulderna på mattan. En målsättning som delas av Xi Jinpings Kina och Vladimir Putins Ryssland.

Inför detta uttalade förakt har den mest USA-vänliga någonsin av ledarna för EU blivit tagen i obalans. Av rädsla för att bli satt på plats offentligt har hon bestämt sig för att inte exponera sig öppet. Under den 90 dagars respit på tullhöjningarna som Trump beviljat EU har alla förhandlingar mellan USA och EU anförtratts Maros Sefcovic, EU:s handelskommissionär. En slovak som befunnit sig på post i Bryssel sedan 2009.

Utsiktslösa förhandlingar

Under sitt besök i Washington kunde Maros Sefcovic bara konstatera att situationen var helt låst. Av alla han fick träffa fick han bara höra att alla beslut fattas av Donald Trump och en första krets av rådgivare, själv fick han nöja sig med andraplansfigurer i USA:s huvudstad. ”Nu krävs att USA klargör sin position [...] Vi måste få bevis för ökat engagemang om några framsteg ska bli möjliga”, sade EU-kommissionens talesperson Olof Gill sedan handelskommissionären återvänt till Bryssel.

En mängd gester och signaler har ändå de senaste dagarna skickats till Washington i försök att blidka amerikanerna. Som tecken på försonlighet beslutade Ursula von der Leyen således den 10 april att häva de åtgärder som var tänkta att vidtas mot viss amerikansk import. De hade precis antagits kvällen innan efter år av mödosamma förhandlingar: åtgärder som skulle vara ett svar på höjda tullar – från 2018! – på USA:s import av europeiskt stål och aluminium.

Ursula von der Leyen är känd för att agera solitärt, utan att konsultera någon som helst. Även detta beslut om hävda motåtgärder fattades utan att hon rådfrågat någon. Företrädare för EU:s medlemsländer, bl a Tyskland och Frankrike, ställdes inför fullbordat faktum, först i efterhand blev de informerade om beslutet.

Som avslöjades i *Wall Street Journal* hade en del digitala amerikanska jättar i början av förra veckan fått information om att sanktioner skulle införas för brott mot europeisk reglering,

men att detta avbrutits i sista stund under största diskretion. Även där ett beslut fattat helt på egen hand av EU-kommissionens ordförande.

Parallellt har EU:s handelskommissionär gjort en rad trevare gentemot Trump-administrationen i syfte att hitta en gemensam terräng. Samtidigt som Maros Sefcovic slagit fast att de sanitära normerna för jordbruksprodukter ”inte var förhandlingsbara” har han bl a åter instämt i tanken på en fullständig frihandelszon mellan USA och Europa.

I likhet med alla andra togs det förslaget omedelbart tillbaka. Vilket fick flera ledande europeiska företrädare att säga att USA:s president inte vet vad han vill. ”Trump-lägret är inte intresserat av en frihandelszon, den skulle ju gynna Europa med tanke på hur handelsutbytet ser ut. Däremot är det felaktigt att säga att USA-administrationen inte har något mål. Den har en klar agenda, bl a när det gäller bilindustrin, farmaceutiska produkter, verktygsmaskiner och digitala varor”, säger en kändare av europeiska dossierer som vill förbli anonym.

Oordning härskar

Donald Trump har insett hela bräckligheten i den europeiska konstruktionen, där varje land har olika intressen beroende på ekonomi, historia och geografi och satsar hårt på att utnyttja de motsättningarna. Han tvekar inte att använda sig av Natos beskydd eller sin ekonomiska styrka i hopp om att enskilda länder inom EU ska göra en Canossa-vandring och förhandla direkt med honom om tyngden på bojorna.

Strategin kan leda till viss framgång. Innan Giorgia Meloni åkte till USA hade Finlands president Alexander Stubb redan i slutet av mars varit där och spelat golf med Donald Trump i Florida. Finland, som precis lämnat sin status som neutralt land för att ansluta sig till Nato, har goda skäl att oro sig för den geopolitiska utvecklingen med tanke på att man har Ryssland utanför dörren.

Under golfrundan lovade de båda presidenterna att ”fördjupa sina handelsmässiga och strategiska relationer”. Donald Trump förväntar sig bl a att Finland ska köpa ett stort antal amerikanska isbrytare och medverka i kontrollen av Arktis, ett område som fått stor betydelse för Donald Trump. USA:s president anser att klimatuppvärmningen ska ge honom möjlighet att ta kontroll över denna nya del av världen.

I samma anda, efter att först ha uttryckt sitt bestämda motstånd mot Donald Trumps anspråk på att lägga vantarna på Grönland, har även Danmarks regering valt utvägen att förhandla med Washington. Statsminister Mette Frederiksen överlämnade den 11 april till folketingsrådet ett förslag till nytt militäravtal med USA, vilket skulle ge amerikanerna obegränsad tillgång till danska baser i Europa i tio år. Handelsavtal väntas följa.

Och hur länge kommer Irlands regering att kunna stå emot USA:s påtryckningar? Det är den fråga som det undras över i europeiska korridorer. Trump har på sistone gjort Irland till ett av sina huvudmål.

Han anklagar Irland för att förskingra miljarder i profiter och skatter till förfång för USA:s regering tack vare en skattelagstiftning som gjort Irland till ett veritabelt skatteparadis för amerikanska multinationella bolag. Hans kritik rör framför allt farmaceutiska produkter där USA:s president anklagar Irland för att ”knycka amerikansk vetenskaplig forskning” och de profiter som hänger samman med den.

Tjugotvå procent av Irlands export går till USA, liksom en stor del av budgetintäkterna tack vare de amerikanska multinationella bolagen och man kan därför svårligen slå dövörat till inför Donald Trumps krav. Samtidigt blir det svårt för Irlands regering att ge USA vad de begär och ändå behålla statusen som europeiskt skatteparadis. En fråga som regelbundet varit

föremål för kritik, men som olika EU-kommissioner aldrig velat ta itu med med hänvisning till ”den fria konkurrensen”.

Kina en lockelse

Denna europeiska oreda kan bara gynna centrifugala krafter: varje land försöker hitta den mest gynnsamma positionen. Medan Giorgia Melonis resa till Washington följts uppmärksam gick den resa Spaniens premiärminister Pedro Sánchez gjorde till Beijing i början av april relativt obemärkt förbi.

I ett läge då USA försöker skapa en enad front med sina allierade i handelskriget mot Kina – samtidigt som man också förolämpar dem – betecknades det besöket som ”ett förräderi” av USA:s finansminister Scott Bessent. Att närma sig Kina ”vore som att skära av sig strupen”, förkunnade han.

Spaniens premiärminister har motiverat sin resa med försvaret av multilateralismen. ”De handelspolitiska spänningarna får inte hindra oss från att gå vidare”, sade han. ”Vi lever i en komplex tid och då behöver vi vidga våra horisonter.” För att fortsätta: ”Kina är en viktig partner för att hantera de globala utmaningarna på klimatområdet, utvecklingshjälp och kampen mot klyftorna i världen.”

I samband med besöket kom de båda länderna överens om att förbättra sina handelsrelationer. Kina lovade mer öppenhet för spanska produkter, bl a vad gäller livsmedel. Spanien å sin sida sade sig redo att satsa på investeringar i Kina, bl a rörande förnybar energi, batteritillverkning och elfordon.

Inför den amerikanska hysteri som vänder upp och ner på och smular sönder allt i förbifarten har Kinas president Xi Jinping insett att man har allt intresse av att framställa sig som en pålitlig partner, fylld av respekt för internationella regler. Spanien har blivit ett av dess ombud inom EU. Efter besöket i Beijing har såväl Spaniens premiärminister som landets utrikesminister pläderat för ett ”stärkande av och mer jämbördiga” ekonomiska och handelsmässiga relationerna mellan Kina och EU.

Ett argument som går hem i en del ekonomiska och industriella kretsar i Tyskland, där man är mycket beroende av Kina. Där är man sedan tidigare motståndare till de tullbarriärer som de senaste åren införts för att skydda europeisk produktion mot kinesisk dumping och nu fruktar man att förlora på alla fronter.

Klubb av affärsmän

Det kaos Donald Trump orsakat har varit så plötsligt, så brutalt, att EU:s svävande hållning är förståelig. Den bestämda hållning Kanada intagit – där man snabbt beslutade om att replikera på de tullar USA infört – och Storbritanniens – som valt att förhandla och köpslå med Trump-administrationen – visar vilka alternativen kan vara.

EU:s hållning ger emellertid upphov till oro. Förutom en del militanta uttalanden finns för närvarande inga tecken på att EU-kommissionen tänker sätta sig upp mot Trump. Frestelsen att köpslå till vilket pris som helst verkar slå an mest för att kunna uppvisa en enad fasad.

Många medlemsländer – främst Tyskland och Italien – är övertygade om att krisen med USA är övergående och att allt kommer att bli normalt igen och vill, för att inte äventyra en ljusning vid horisonten, inte veta av några skarpa reaktioner på de ömsesidiga tullar USA infört.

Ofta ser samma länder det kaos Donald Trump som en möjlighet att hålla fast vid den tidigare rådande nyliberala agendan och som, i motsats till den nuvarande oredan, sägs inkarnera en

perfekt världsordning. De driver därför på för fler frihandelsavtal i alla riktningar och så snabbt som möjligt, utan att inse att den tiden nu är förliden.

För globaliseringen som den sett ut de senaste trettio åren finns inte längre. Även om USA-administrationen skulle återgå till en mer försonlig hållning har Donald Trumps skur av beslut åt alla håll åstadkommit djup, och kanske obotlig, skada. Och konflikten mellan Kina och USA pågår för fullt.

”I detta krig mellan stormakter har Europa en viktig roll att spela” säger flera iakttagare. Kina och USA har mycket väl förstått det och försöker nu enrollera alla till det egna lägret. EU, lett av en ordförande som agerar på egen hand, verkar inte situationen mogen. Hon fortsätter att satsa på merkantilismen och göra EU till en klubb av affärsmän, ett slags modern variant av Hansan.

I den nya internationella konfiguration som håller på att uppstå vore det kanske på tiden att EU ägnar sig åt politik också. Om man vill överleva.

Översättning Björn Erik Rosin

Lästips

[Trump och Putin öppnar för en ny strategisk och ideologisk kurs](#) (28/3)

[Trumps ”Liberation Day”](#) (8/4)

SVT:

[Uppgifter: USA:s formella plan på att ta Grönland](#) (10/4)

[Spelet bakom Trumps helomvändning – pausar tullarna](#) 10/4)

[Akademiker flyr USA för Kanada och Europa](#) (10/4)

[Statsanställda i USA ska ange varandra för ”anti-kristen inställning”](#) (10/4)

[Trump utlovar tullbesked i veckan](#) (14/4)